

TRAPPA-PROSJEKTET SLUTTRAPPORT

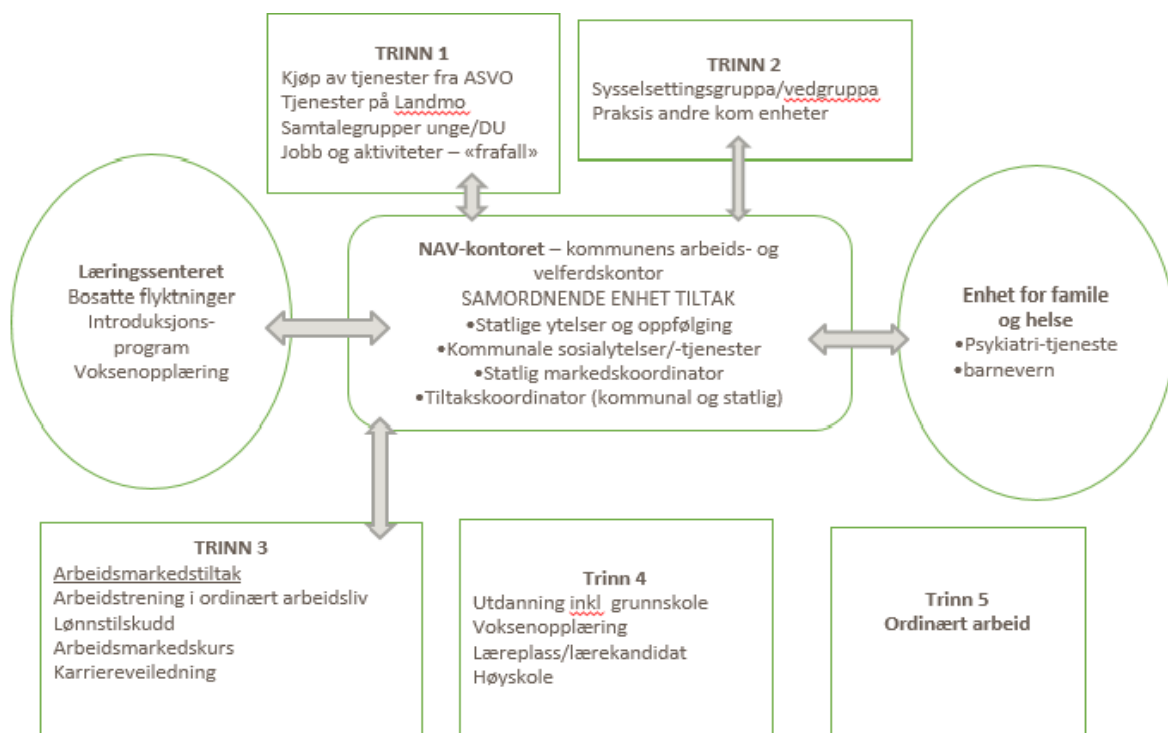
Nordre Land modellen

Kommunestyret gjorde følgende vedtak 16.02.16:

1. «(Nordre Land-modellen)» Trappemodellen, legges til grunn for kommunens arbeid med kvalifisering, aktivisering og sysselsetting.
2. Det delegeres til rådmannen å inngå en avtale med Nordre Land ASVO om kjøp av tjenester fra bedriften.

Trappa-prosjektet Sluttrapport

NORDRE LAND MODELLEN

Langsiktig mål for trappemodellen:

1. Koordinere og samordne kommunale tjenester og enheter,
2. Utarbeide samarbeidsrutiner mellom bestiller og tjenesteleverandør.
3. Bidra til optimalt tjenestetilbud ut fra brukers situasjon og behov
4. Flere brukere skal tidligere over i aktivitet, arbeid eller utdanning.
5. Reduserte passive sosialhjelpsutgifter.
6. Få på plass tjenester i trinn 1 og 2 av trappa.

Innhold

1. SAMMENDRAG:	3
2. INNLEDNING	5
3. MANDAT OG METODE	6
4. GJENNOMFØRING OG MÅLOPPNÅELSE	7
4.1 Hovedaktiviteter	7
4.2 Andre aktivitetsområder	7
4.3 Resultater – tiltak/aktivitet/arbeid	8
4.3 Resultater - Sosialhjelp	9
5. EVALUERING OG TILBAKEMELDING	10
6. KONKLUSJON OG ANBEFALINGER	15
VEDLEGG	17

1. SAMMENDRAG:

Prosjektet har sin bakgrunn i en anbefaling fra en arbeidsgruppe våren 2015. Prosjektet ble igangsatt fra 1/3-16. Ansvar for prosjektet ble lagt til NAV som skulle være den samordnende enhet i arbeidet med tiltak for målgruppa som er

- Unge under 30 år som mottar eller søker om sosialhjelp
- Bosatte flyktninger og familiegjenforente

Prosjektet har vært gjennomført i 3 faser:

Fase 1: Avklaring av tjenesteinnhold, samhandlingsrutiner og samordningsroller

Fase 2: Iverksetting av ny organisering og tjenestetilbud

Fase 3: Evaluering av tjenester og rutiner med formål å avklare overgang til ordinær drift.

Finansiering av prosjektet har vært med tilskudd fra Fylkesmannen i Oppland og kjøp av tjenester via ordinære driftsmidler.

Evalueringen er gjennomført og det er gjort følgende

Styringsgruppas konklusjoner:

Prosjektet avsluttes, men det operative arbeidet videreføres som en del av ordinær drift:

1. Samarbeidet med ASVO videreføres, men nå i en annen form bl.a. annen finansieringsordning. Det vises til egen bestilling fra formannskapet om å diskutere hva ASVO kan bidra med inn i kommunens arbeid.
ANSVARLIG: Tjenesteområdeleder Velferd
2. Samarbeidet mellom NAV og Læringscenteret videreutvikles og styrkes. Viktig at det er tidlig avklaring og at tiltak iverksettes for bosatte flyktninger/familiegjenforente for å forebygge at de blir fremtidige sosialhjelpsmottakere.
ANSVARLIG: Driftsenhetsledere for NAV og Læringscenteret
3. Bedre utnytting av ressurser fra læringscenteret (pedagogisk personale) ut på praksisplasser for norskopplæring på praksisstedet. Avklaring og utprøving gjøres som en del av prosjektet «(flyktninger som ressurs)»
ANSVARLIG: Driftsenhetsleder Læringscenteret og prosjektleder «(flyktninger som ressurs)»
4. NAV-kontorets arbeid og struktur vedr «aktivitetsplikten for unge sosialhjelpsmottakere under 30 år» må videreutvikles og forbedres.
ANSVARLIG: Driftsenhetsleder NAV
5. Samarbeidet mellom NAV, driftsenhet for psykisk helse og rus, og barnevernstjenesten må struktureres på en bedre måte både gjennom samarbeidsavtaler og samarbeid om bruk av ressurser. Spesielt må prosjektstilling vedr kommunalt rusarbeid bli en reell samarbeidspart i det forebyggende arbeid mot unge sosialhjelpsmottakere (Miljøarbeider)
ANSVARLIG: Tjenesteområdeleder og driftsenhetsledere NAV, psykisk helse, barnevern
6. Sysselsettingsenheten som tiltaksleverandør er viktig og etablerte rutiner osv. videreføres.
ANSVARLIG: Driftsenhetsleder Eiendom
7. Kommunale enheter inkl Landmo bør i enda større grad ta imot brukere som har behov for tiltaksplass. Den gode erfaringen fra Landmo med en egen stedlig koordinator kan også tenkes inn i andre kommunale enheter. Det utredes mulighet for en kommunal mentorordning?
ANSVARLIG: Tjenesteområdeleder Velferd og rådmannens ledergruppe
8. Å ha en tiltakskoordinator som har helhetsansvar for både statlige og kommunale tiltak vil være sterkt ønskelig. Både for å ha oversikt over de mange mulighetene som finnes og for å være den

samordnende part. Det må foretas en avklaring av hvordan en slik stilling kan organiseres og finansieres.

ANSVARLIG: Tjenesteområdeleder Velferd

9. Kartlegging og avklaring av brukere som skal ut i tiltak bør forbedres slik at
  - a. den enkelte bruker får riktig tiltak
  - b. arbeidsplassen får mulighet til å gi riktig opplæring

ANSVARLIG: Driftsenhetsleder NAV og Læringscenteret

10. I det videre arbeidet må det vektlegges at det gjennomføres forventningsavklaring mellom enhetene som skal delta.

ANSVARLIG: Tjenesteområdeleder Velferd

2. INNLEDNING

Rådmannen ga vinteren 2014-15 en arbeidsgruppe i oppdrag å utvikle en «trappemodell» med en beskrivelse av hvordan det kan jobbes for å få flest mulig ut i meningsfull aktivitet/utdanning og jobb i Nordre Land kommune. Arbeidsgruppa la frem sin rapport 18/3-15. Den ble behandlet av kommunestyret 23/6-15 og administrasjon fikk i oppdrag å legge «Nordre Land modellen til grunn for videre arbeid med økt grad av aktivisering og sysselsetting av unge arbeidsledige og flyktninger.

Etter en del avklaringer og bearbeiding ble det lagt frem en revidert modell til behandling i kommunestyre 16/2-16. Modellen tar utgangspunkt i den første utredningen, men slik at det er NAV som tar seg av den sentrale koordineringsrollen (samordnende tiltaksenhet) og at det skal etableres lavterskeltilbud på Nordre Land ASVO og på Landmo i tillegg til de bestående tilbudene. Prosjektet iverksettes fra 1/3-16 der implementering skjer via prosjektmidler fra Fylkesmannen og kjøp av lavterskeltilbud hos ASVO skal skje innenfor de gitte budsjettamme til kjøp av tjenester (NAV).

Prosjektets varighet var planlagt for 2016 og Fylkesmannen ga tilskudd på kr 450 000,-. Oppstartfasen (fase 1) tok lengre tid enn forutsatt – og prosjektet ble derfor forlenget ut 2017. Fylkesmannen ga dermed tilskudd kr 450 000,- også for 2017. Høsten 2016 ble «trappaprojektet» knyttet sammen med prosjektet «flyktninger som ressurs».

Det ble utarbeidd prosjektplan med prosjektmål og langsiktige mål. Rådmannen har vært prosjekteier. Enhetsledere for de berørte enheter og rådmannen har vært prosjektets styringsgruppe. NAV-leder har vært prosjektleder og det har vært en egen prosjektgruppe.

Prosjektet var planlagt organisert i 3 faser:

Fase 1: Avklaring av tjenesteinnhold, samhandlingsrutiner og samordningsroller

Fase 2: Iverksetting av ny organisering og tjenestetilbud

Fase 3: Evaluering av tjenester og rutiner med formål å avklare overgang til ordinær drift.

I prosjektplanen var det en beskrivelse av prosjektets hovedaktiviteter.

I prosjektperioden har det kommet noen endringer som har påvirket prosjektet:

- a) Aktivitetsplikt for sosialhjelpsmottakere under 30 år fra 010117
- b) Omorganisering av kommunens administrasjon
- c) Nasjonale forventninger om «hurtigspor» for bosatte flyktninger
- d) NAV har fått bedre tilbud for arbeidssøkere osv via TOPRO og HAPRO (Jobb og muligheter for unge under 30 år, Avklaring og oppfølging av brukere)

I prosjektet har det vært en prosjektmedarbeider og en tiltakskoordinator, begge stillingene finansiert av Fylkesmannens tilskudd.

3. MANDAT OG METODE

Prosjektets mål – jfr kommunestyrets vedtak 16/2-16:

1. «(Nordre Land-modellen)» Trappemodellen, legges til grunn for kommunens arbeid med kvalifisering, aktivisering og sysselsetting.
2. Det delegeres til rådmannen å inngå en avtale med Nordre Land ASVO om kjøp av tjenester fra bedriften.

Langsiktige mål med «trappamodellen»:

1. Koordinere og samordne kommunale tjenester og enheter,
2. Utarbeide samarbeidsrutiner mellom bestiller og tjenesteleverandør.
3. Bidra til optimalt tjenestetilbud ut fra brukers situasjon og behov
4. Flere brukere skal tidligere over i aktivitet, arbeid eller utdanning.
5. Reduserte passive sosialhjelpsutgifter.
6. Få på plass tjenester i trinn 1 og 2 av trappa.

Fase 1:

Den ble i stor grad brukt til å avklare nåsituasjon; hvilke enheter har ansvar for/eller gir tilbud som vil ha betydning i dette prosjektet. I tillegg som en del av avklaring av nåsituasjon var det viktig få innsyn i dagens samhandlingsrutiner og få utarbeidd gjennomgående nye rutiner

- Avklaring og inntak av brukere
- Oppmøte og fraværsrutiner for brukerne
- Rapporteringsrutiner mellom enheter og til prosjektet/samordnende enhet (NAV)
- Avtale og prosedyrer vedr samhandling med NL ASVO og Landmo

Denne fasen varte fra prosjektstart og frem til sommeren (ultimo juni)

Fase 2:

Iverksettingen for brukerne startet i prinsippet ikke før månedskiftet aug/sept-16. For Landmo ble det fort klart at det måtte være en stedlig koordinator og en person ble engasjert i 20% stilling som prosjektmedarbeider der. For ASVO var det lagt til rette for oppstart allerede før sommeren. På sysselsettingsenheten fortsatte inntaket av brukere som før – en kombinasjon av vaktmestertjeneste, sysselsetting og vedsenteret. For andre kommunale enheter var det fortsatt uklarheter om hvilke enheter som hadde muligheter for inntak av brukere i lavterskelpraksis.

Forebyggende tiltak for rus/ungdom som tidligere var drevet av avdeling for psykisk helse ble overført til NAV, mens de spesielle tiltakene KIB(kurs i mestring av belastning), KID(Kurs i mestring av depresjon) og DU(depresjonsmestring ungdom) fortsatt ble driftet av avdeling for psykisk helse. Disse tiltakene var det laveste «trinn» i trappa.

NAV fikk nye tiltak på Dokka fra TOPRO (jobb og muligheter for unge under 30 år) og HAPRO (avklaring og oppfølging)

Ettersom det ble en for kort utprøvsperiode, besluttet styringsgruppa å forlenge prosjektet ut 2017 med evaluering høsten 2017.

Det ble utarbeidd en underveisrapport på nyåret 2017 og en midtveisrapport mai 2017.

Fase 3:

Evalueringsarbeidet ble besluttet iverksatt juni 2017 og evaluering er gjennomført på 3 nivå:

- a. Enhetene som har deltatt
- b. Ansatte i enhetene som har deltatt
- c. Brukerne som har deltatt

Det er blitt utarbeidd egne evalueringsskjema for hver av de 3 nivåene. Evalueringsarbeidet ble gjennomført i oktober-17.

I tillegg består evalueringen av faktaopplysninger om antall brukere, sosialhjelpsbruk osv.

4. GJENNOMFØRING OG MÅLOPPNÅELSE

4.1 Hovedaktiviteter

Det vises til **vedlegg 1**.

De viktigste aktivitetene i prosjektplanen var i oppstarten å utarbeide samarbeidsrutiner med de viktigste samarbeidspartene. Dette ble gjennomført litt «stykkevis-og-delt» med unntak av barnevern der det ikke har vært mulig å få til avtale.

I tillegg ble et laget rutiner for inntak av brukere.

Det ble også lagt ned mye arbeid i å utarbeide skjemaer og regler ved brukerne – fraværsreglement, fraværslister, egenmelding, permisjonssøknad, fremmøteskjema.

Rollen til tiltakskoordinator ble også beskrevet.

Ettersom prosjektet ble forlenget til også å gjelde for 2017 ble det laget en ny aktivitetsplan – se vedlegg 1.

De viktigste aktivitetene for 2017 var å iverksette aktivitetsplikten for unge under 30 år som mottar økonomisk sosialhjelp. Iverksettingen ble gjennomført – men ikke helt som først forutsatt.

Lavterskeltilbudet «Dokka stasjon» ble avsluttet i 2016, men det var planlagt å videreføre dette i 2017 med en prosjektstilling som bl.a. skulle ha en rolle som miljøarbeider. Denne stillingen tilligger avd. for psykisk helse og rus. Mange grunner har gjort at denne prosjektstillingen ikke har blitt besatt før nå i nov-17.

Det er blitt reetablert et rusteam etter at rusområdet ble overført fra NAV til avd for psykisk helse. Det er nå denne avdelingen som har ansvar for rusteamet, men med nært samarbeid med NAV og andre aktuelle samarbeidsparter.

For de 3 viktigste samarbeidspartene i prosjektet – ASVO, Landmo og Sysselsettingen – har det i hele prosjektperioden blitt jobbet med å forbedre samhandling mellom enhetene og brukerne og brukernes ansvarlige – NAV og Læringscenteret. Rolleavklaring og samhandlingsbehov har vært gjennomgående tema, men fortsatt er det ikke godt nok.

Det ble i aktivitetsplan også satt opp behov for kontakt med privat næringsliv for evt samhandling. Denne aktiviteten ble besluttet lagt til prosjektet «flyktninger som ressurs».

4.2 Andre aktivitetsområder

A. Hva har skjedd i samhandling med Dokka VGS/OT (oppfølgingstjenesten)

NAV har over flere år hatt jevnlig samarbeid med Fylkeskommunens Oppfølgingstjeneste (OT) vedr personer som er eller er i ferd med å falle ut av videregående utdanning. Denne samhandlingen har også vært gjennomført i prosjektperioden, men slik at det våren 2017 ble enighet med Dokka VGS/OT om en enda tettere samhandling – slik at NAV skulle delta på avslutningssamtaler når ungdommer ønsker å skrive seg ut av skolen for å etablere tidligere samhandling dersom ungdommen skulle «overtas» av NAV.

B. Bruk av statlige virkemidler

Høsten 2016 ble det klart at NAV virkemidlet «Jobb og muligheter TOPRO» for unge under 30 år skulle gjennomføres lokalt på Dokka for 20 brukere. Kurset ble fylt opp av brukere som enten sto som arbeidssøkere eller hadde AAP. Flere av disse brukerne ville ha vært potensielle brukere av «trappa»

dersom dette statlige tiltaket ikke hadde blitt iverksatt. Kursets varighet er 10 mnd. Nytt tilsvarende kurs for nye 10 deltakere ble igangsatt høsten 2017.

Videre ble NAV virkemidlene «avklaring» og «oppfølging» levert av HAPRO iverksatt høsten 2016 lokalisert på Dokka. Også her har NAV brukt disse tiltakene i forhold til målgruppa unge under 30 år.

C. Forholdet mellom «Trappaprojektet» og «Flyktninger som ressurs»

I hele prosjektperioden har det vært en overlapping mellom disse to prosjektene – der trappaprojektet skulle være en del av flyktningeprojektet for bosatte flyktninger med arbeid som mål. Det har tidvis vært utydelig rolle- og ansvarsavklaring. Spesielt kan bemerkes at det i hele prosjektperioden har vært uttrykt behov for at undervisning av brukerne i større grad skulle skje på praksisplassen uten at dette har fått tilstrekkelig prioritet (bruk av læringscenterets undervisningspersonell) – likeså tok det lang tid før det ble tydeliggjort behovet for tidlig samhandling mellom NAV og læringscenteret for avklaring av brukerne i arbeidet med brukers individuelle plan.

D. Endring av kommunens administrative organisering

Fra 1/1-17 ble NAV-kontorets ansvar for oppfølging av rus overført til avdeling for psykisk helse og rus. Samtidig ble SLT-koordinatorstillingen lagt til NAV-kontoret for å styrke det forebyggende arbeidet og slik at denne stilingen ble en del av ungdomsteamet. Dvs. styrking av forebyggende arbeid og oppfølging av unge under 30 år.

Resultatet av denne endringen har bidratt til noe redusert samarbeid med avdeling psykisk helse og rus og enheten opplever ikke at de er en aktiv deltaker i prosjektet slik det var forutsatt.

Også samhandlingen med barnevern har tidvis vært krevende. Det er gjort gjentatte forsøk på å få til rutiner for samarbeid. I flere saker har ungdommer blitt «overført» til NAV uten at det har vært tilstrekkelig samhandling og avklaring i forkant.

4.3 Resultater – tiltak/aktivitet/arbeid

I prosjektperioden har det vært totalt 57 deltakere, hvorav 46 under 30 år og 11 bosatte flyktninger

Resultater mot arbeid og utdanning er kanskje så bra som det kan forventes av denne målgruppen. Men det var nok forventet et bedre resultat enn at 15 av 57 (ca 26%) hadde gått videre til arbeid/utdanning.

12 personer har gått videre i «trappa» - over på statlige tiltak (ca 21%)

10 personer er fortsatt i ett av tiltakene.

4.3.1 Landmo

2016: 7 deltakere:

1 over ordinært arbeid, 1 over i statlige tiltak,
2 fortsetter i tiltaket og 3 er avsluttet (hvorav en ikke registrert hos NAV i etterkant)

2017: 9 deltakere

1 over i deltidsjobb, 4 i statlige tiltak, 1 i utdanning, 1 avsluttet av helsemessige årsaker, 1 fortsatt i tiltak og 1 tilbake til læringscenteret

4.3.2 ASVO

2016 - 6 deltakere:

2 avklart til andre kommunale tiltak, 2 fortsetter i tiltaket, 1 over i statlig tiltak og 1 person har vært forsøkt oppstart flere

2017 - 10 deltakere

4 fortsatt i tiltaket, 1 over på helsemessig oppfølging, 1 i utdanning, 1 til statlig tiltak, 2 i andre tiltak og 1 flyttet

4.3.3 Sysselsettinga

2016 – 11 deltakere

5 over i jobb, 2 i tiltaket, 1 over til ASVO, 2 i statlig tiltak, 1 avsluttet uten videre kontakt med NAV.

2017 – 20 deltakere

5 i arbeid, 2 i utdanning, 3 statlige tiltak, 1 langtids helseoppfølging, 1 alderspensjon, 1 arbeidssøker, 1 flyttet, 1 tilbake til læringscenteret, 5 fortsatt i tiltaket

4.3.4 Andre kommunale enheter

2016 – ingen**2017 – 3 personer****4.3 Resultater - Sosialhjelp**

Sosialhjelp 2016 (hele året)			
	Alle	u 30 år	Herav Flyktn.
	136	58	14
Under 18 år	2	2	1
18-24 år	32	32	1
25-29 år	24	24	1
30-49 år	51		7
50+	27		4

Totalt 136 brukere hvorav 58 under 30 år og 14 bosatte flyktninger

Sosialhjelp 2017 (0101-311018)

	Alle	u 30 år	Herav Flyktn.
	125	61	13
Under 18 år	3	3	1
18-24 år	38	38	3
25-29 år	20	20	1
30-49 år	46		4
50+	18		4

Totalt 125 brukere, hvorav 61 under 30 år og 13 bosatte flyktninger

Sosialhjelpsutbetaling	2016	01.11.2017
Brutto utbetalt	3 084 300	3 205 600
Herav		
Bosatte flyktn	370 700	746 000*
Unge u 30 år	1 050 100	959 800

*) Det er 4 personer som har til sammen mottatt kr 569200

5. EVALUERING OG TILBAKEMELDING

Evalueringen er gjennomført på 3 nivå

1. Enhetsnivå – der følgende enheter ble bedt om tilbakemelding
  - a. ASVO *)
  - b. Landmo *)
  - c. Driftsenhet Eiendom *)
  - d. Driftsenhet Læringscenteret *)
  - e. Driftsenhet Psykisk helse og rus *)
  - f. NAV *)
  - g. Driftsenhet Land barnevernstjeneste
  - h. Andre kommunale enheter

Enheter med *) har besvart.

2. Ansatte som har vært berørt av prosjektet i overstående enheter
  - a. ASVO – 4 stk
  - b. Landmo – uklart hvor mange – bare en felles uttalelse
  - c. Driftsenhet Eiendom – 4 stk
  - d. Driftsenhet læringscenteret – 4 stk
  - e. Driftsenhet psykisk helse og rus – 1 stk
  - f. NAV – 5 ansatte
  - g. Tiltakskordinator

3. Brukere som har deltatt – 21 stk har besvart, hvorav 8 bosatte flyktninger og 13 unge

Det ble utarbeidd 3 ulike skjemaer – en type for hver. **Se vedlegg**

1. Enhetsnivå – skala 1-6 + utfyllende kommentarer
  - a) Informasjon ved oppstart og underveis:
Fra god via tilfredsstillende til dårlig – gjennomgående tilfredsstillende – men kunne ha vært bedre i oppstarten. En enhet opplever å ikke være inkludert underveis.
  - b) Kartlegging/avklaring av brukerne (rett bruker på rett plass)
Fra svært god til under middels god. Men ble bedre etter hvert.
  - c) Bestilling av innhold for den enkelte
Middels god – som en skriver: «Dette kunne i noen tilfeller vært beskrevet bedre, kanskje med en utdyping av den enkeltes utfordringer/behov»
  - d) Oppstartsamtaler

Middels til bra. Har blitt bedre etter hvert. Noen utfordringer der det må brukes tolk. Også noen utfordringer om brukers veileder skulle delta. Også en utfordring at bruker var lovet plass før mottakerenheten hadde avklart dette internt.

- e) Avtale med den enkelte deltaker
Gjennomgående bra.
- f) Oppfølging og bruker underveis i tiltaket
Fra svært bra til mindre bra. Det er delvis opplevd at både Læringscenteret og NAV ikke har fulgt opp bruker som forventet. Men dette har bedret seg underveis.
- g) Rutiner for samhandling
Middels til god samhandling, har forbedret seg underveis slik at en enhet opplever det veldig bra. Dette fordi det etter hvert er forbedret rutine med oppfølgingsmøte på enheten av tiltakskoordinator.
- h) Varighet i tiltaket
Middels til bra. Behov for skjønnsmessig vurdering ut fra den enkeltes ståsted. 3-6 mnd kan i noen tilfeller også bli for lite. For flykninger vil det være behov for at tilstede i tiltaket 5 dg/uka og ikke bare 2-3 dager.
- i) Varsling og rapportering av fravær
Rutinene har funger middels bra – er blitt bedre underveis.
- j) Samhandling med tiltakskoordinator
Fra middels til meget godt. Noen ganger har det tatt for lang tid før tiltaksplass var avklart. Viktig at det er god fremdrift/flyt i dette arbeidet.
- k) Samhandling med NAV som samordnende enhet
Fra god til meget god. Unntak er den enheten som opplever å ikke ha vært involvert i prosjektet.
- l) Hva kan forbedres hvis prosjektet videreføres **(sitat fra virksomheten)**

ASVO:

«- Tettere dialog mellom tiltaksenhetene på de forskjellige trinn i trappa. Dette kunne vært hensiktsmessig med tanke på en mer effektiv «kjeding» av deltakerne
Flere tiltaksplasser i ordinære virksomheter
Kanskje skulle ASVO vær nyttet som startpunkt i større grad der det er stor usikkerhet rundt deltakers arbeidsevne/stabilitet/motivasjon. ASVO som arena egner seg godt til dette da produksjonen uansett er pågående, og deltakers manglende fremmøte ikke vil ha betydning for tiltaksenhetens daglige produksjon.»

Læringscenteret:

«God informasjon, f.eks felles informasjon ut til alle involverte
God flyt i arbeidet slik at det ikke blir stopp i praksis for de som kommer seg videre
Bør være mer klarlagt hva som kan være praksisplasser å gå til når men er ferdig på noen lavere trinn i trappa. Vi mangler flere plasser der man kan prøve ut arbeidsevne for de som har svært lite relevant arbeidspraksis fra tidligere og i tillegg f eks er analfabet
Tydelig rollefordeling og gode oppstartsamtaler
Være enda mer tydelig på forventninger til deltakerne når de er i praksis slik at man har bedre utgangspunkt for å evaluere
Lage enkle rutiner/rapporteringsmal fra praksisplass som gir en skriftlig tilbakemelding (uten at dette skal ta veldig mye tid) Og finnes denne malen er det viktig at den blir en del av forventningsavklaringen ved oppstart»

Landmo:

«Ved fremmedspråklig bruker må det følges bedre opp, evt av en fast kontaktperson på Landmo eller en fra læringscenteret. NAV har vel midler til dette?
Landmo må ha tilgjengelig en «møteplass» for kontaktperson inne på Landmo og bruker, evt data og telefongodtgjørelse til denne personen

Om ikke Landmo har hatt en kontaktperson som Rune Ø så hadde ikke så mange vært ute å få prøvd seg i arbeidslivet på Landmo. Dette gjelder disse som har vært i språktrening og arbeidstrening»

Driftsenhet eiendom:

«Viktig å jobbe godt med de som viser fremdrift. Ta tidligere tak i de som ikke vil – ei heller møter opp»

NAV:

«At alle i enheten som har arbeidstreningsplass er involvert/informert om mål og hensikt, og om vedkommende bruker. Dette gjelder særlig Landmo som er en stor arbeidsplass med mange ansatte»

Driftsenhet psykisk helse og rus:

«Enheten opplever at det ikke er gode nok rutiner på samarbeid mellom oss og NAV på enkelte brukere i trappemodellen. Vi får en beskjed om hva som er tenkt, uten at vår vurdering blir etterspurt»

2. Ansatte i berørte enheter (score 1-6 der 1 = ikke bra og 6 = veldig bra
Ettersom det er såpass få respondenter i hver enhet, er oppsummering en gjennomsnittlig score for enheten på de enkelte spørsmålene som er følgende:
1. Informasjon ved oppstart og underveis
  2. Kjennskap til formålet med prosjektet
  3. Din opplevelse av prosjektet
  4. Prosjektets påvirkning på daglig arbeid i enheten
  5. Nytte for enheten
  6. Nyttig for bruker

Spørsmål	1	2	3	4	5	6
NAV	4	4,8	3,6	4	4	4,2
ASVO	5	5,2	5,2	4,7	5,7	5,7
Landmo						
Eiendom	3,6	3,3	4	4	4	3,3
Læringss	2,5	3,7	3	3,5	4	3,5
Psyk/rus	2	4				

Landmo har ikke fylt ut skjema – men skriver følgende:

«Dette har fungert veldig bra. Rune har fått muligheten til å informere alle på de aktuelle avdelingene, det har vært god frem-snakking av prosjektet på Landmo. Ansatte har vært positive til å ha med seg disse praksiskandidatene

Rune Ø har utført mye av oppfølgingen av praksiskandidatene både av de som ikke fungert og de som har fungert. Om det ikke er noen som har denne stillingen er det vanskelig å få disse ut i praksis på Landmo, da en ikke vil ha like god kapasitet/mulighet til oppfølging av disse. Det vil være viktig at praksiskandidatene er tilstrekkelig informert om de arbeidsoppgaver de vil få utføre på Landmo»

Ansatte har også gitt tilbakemeldinger: (sitat fra tilbakemeldingen)

Veldig utfordrende i starten med tanke på språk og i tillegg analfabet. Der var tolk og oppfølging mangelfull (veldig frustrerende)

Ønsker å være mer deltaktig i veien videre til ordinære bedrifter (samarbeid med ordinære bedrifter)

De kan få mere norsklæring før de kommer

Mer språkopplæring før oppstart av fremmedspråklige

Mange har blitt mindre negativt å si om flykting»integrering»

Ansette flere fordi det har vært for få til alle oppgavene

Når det er vanskelige brukere så må veilederne tettere på og mer samarbeid

Er formålet å lære norsk, må noen «norske» jobbe sammen med dem og ikke noen som snakker samme språk

Gi dem oppgaver/lekse som for eksempel å lære seg å forstå ord i sammenheng med jobben

Flere lærere inn i praksisbedrift

Bedre informasjon i forkant av modellen

Kommunen må stille med flere praksisplasser ikke bare sysselsettinga, barnehage og Landmo

Forbedre norskopplæringen på praksisplassene (flere lærere)

Forbedre forventningsavklaringen

Flere faste avtaler med flere kommunale enheter – større variasjon i arbeidsoppgaver

3. Tiltakskordinator

Tiltakskordinator er ansatt i NAV og har i hele prosjektperioden jobbet i 50% finansiert av prosjektet + 20% som intern tiltakskontakt for statlige virkemidler. I tillegg var det i oppstarten av prosjektet en prosjektmedarbeider i 50%.

Tiltakskordinators funksjon var både ha en samordnende rolle inn i prosjektet, samt å være bindeleddet mellom NAV-kontoret og de andre enhetene, og kompetanseperson for de til enhver tid løpende statlige tiltak i NAV.

Det gis uttrykk for at det er blitt gjennomført mange justeringer underveis av møtehyppighet i inntaksteamet og i samhandling med tiltaksaktørene. Det er også uttrykt at samhandling vedr andre kommunale enheter er vanskelig, pga at det alltid er andre som også har behov for de mulige praksisplassene.

Hun mener også at det skulle ha vært brukt flere ressurser i oppstarten av prosjektet – hel stilling som tiltakskordinator. Det gis også uttrykk for at veiledere bør kunne bruke mere tid i oppfølging av sine brukere ettersom dette er en brukergruppe som har sammensatte problemer og dermed trenger tettere oppfølging.

Evaluerings-tilbakemeldingen vedlegges i sin helhet.

4. Brukere

I brukertilbakemeldingen ble det brukt 5 nivå «smilefjes» på 8 ulike spørsmål + mulighet til å gi en sluttkommentar om hva kunne vært gjort annerledes. Se vedlagte skjema

Nedenfor er resultatet av evalueringen der det er angitt hvor mange (antall) brukere som har krysset på hver av alternativene for hvert spørsmål.

Evalueringen er gjennomført delvis ved at brukerne har besvart selv, læringscenteret har bidratt delvis ved bruk av tolk og noen er blitt intervjuet via telefon.

BrukerevalueringTrappa

Spørsmål	Dårlig	Mindre dårlig	Hverken eller	Noe bra	Veldig bra
Hvordan ble du informert om Trappa, om tiltakets formål og tiltaksstedet samt oppgaver/arbeid på tiltaksstedet		2	4	4	11
Hvordan var forberedelsene og samtale ved oppstart		3		12	6
Hvordan ble du tatt imot på tiltaksstedet				3	18
Hvordan opplevde du å være på tiltaksstedet			5	3	12
Følte du at du var til nytte på tiltaksstedet			2	7	13
Lærte du noe i perioden du deltok i tiltaket			1	9	10
Hvordan opplevdes oppfølgingen av deg i tiltaksperioden			6	5	10
Bidro tiltaket at du kom ut i arbeid/opplæring	3		5	5	7

Noen av brukerne har også gitt en kommentar: **(sitater)**

- Hjalp meg veldig, fint stoppested på vegen videre
- Hjalp meg til å komme «igjenge» igjen og selvtillit ved å mestre arbeidsoppgaver og lære nye ting
- Så aldri min NAV-veileder, ble aldri innkalt, men greit opplegg ellers
- Tatt mer kontakt, fulgt meg opp bedre (NAV)
- Uheldig med å bytte veilder ved oppstart
- Opplevde ikke alltid å bli tatt på alvor
- Vag informasjon før oppstart

For bosatte flyktninger fra læringscenteret ble det gjort en egen tilbakemelding som gikk bla på bruk av arbeidsklær, samhandling med andre ansatte på tiltaksstedet, kontakt med kollegaer fra tiltaksstedet utenom arbeidstid mm. Tilbakemeldingen **legges ved i sin helhet.**

6. KONKLUSJON OG ANBEFALINGER

Det er litt vanskelig å kunne være tydelig om resultat av dette prosjektet – spesielt vedr unge under 30 år. Samme høst som prosjektet «fikk fart» (2016) ble det igangsatt et eget NAV – AMO-kurs – «jobb og muligheter over 10 mnd på Dokka for ungdom under 30 år) Hadde dette tiltaket ikke startet kunne det ha vært flere som ville blitt kanalisert inn i prosjektet.

Det meste av de planlagte tiltakene er blitt iverksatt, men en ser av tilbakemeldingene at oppstartfasen ikke har blitt optimal – for lite informasjon til samarbeidsparter/tiltaksleverandører. Kanskje skulle det ha vært demisjonert med større ressurser både til tiltakskordinator og prosjektmedarbeider i starten.

Det ble inngått samarbeidsavtaler og etablert rutiner, men disse har en måtte justert og forsterket iløpet av prosjektet, men slik at det nå etter hvert er godt innarbeidd. Viktig suksessfaktor for Landmo er at der ble det tilsatt egen prosjektmedarbeider i 20% senhøsten 2016.

Tiltross for arbeid med samarbeidsavtaler så er det to enheter som ikke har vært sterkt nok involvert – barnevern der det etter gjentatte forsøk fortsatt ikke foreligger samarbeidsavtale, og psykisk helse og rus som ikke har opplevd seg involvert etter at NAV overtok lavterskeltiltaket «Dokka stasjon».

En annen mangel som er fremtredende er at det ikke har blitt satt av nok ressurser til norskundervisning av de bosatte flyktingen på arbeidsplassen samtidig med arbeidspraksis. Det tok også lang tid før det ble etablert samarbeidsrutiner mellom programrådgivere på læringssenteret og NAV-veiledere i forbindelse med tidlig avklaring av brukers individuelle plan for introduksjonsprogrammet.

Arbeidet med å ta i bruk IP (individuell plan) og avklaring av Tildelingskontorets rolle som koordinerende enhet har det vært jobbet med i hele perioden, så langt jeg vet så er dette enda ikke helt avklart.

At det har vært en tiltakskordinator som mellomledd mellom NAV, læringssenteret og tiltaksleverandørene tror jeg er en viktig faktor for det vi har fått til i prosjektet. Samtidig så kan det at tiltakskordinator samtidig er vanlig veileder i NAV være en begrensende faktor.

Å få til praksisplasser i andre kommunale enheter har vært litt utfordrende. Det er «mange om benet» - her kommer også leverandørene av tjenester til NAV inn som en viktig faktor (TOPRO og HAPRO) De har også behov for praksisplasser i forhold til sine brukere, samtidig som kommunen selv har behov for utprøvningspraksisplasser for egne ansatte.

Alle tre tiltaksleverandørene har gjort en god innsats – men det er ASVO som i sin tilbakemelding er mest positiv til prosjektets arbeid. Også Landmo er positive, men det er spesielt fordi der var det en egen prosjektmedarbeider som hadde den «daglige» kontakten mellom bruker og resten av systemet, både internt og eksternt. Læringssenteret er opptatt av å ha flere praksisplasser for alternative arbeidsoppgaver. Alle enhetene som har deltatt i prosjektet har kommet med nyttige tilbakemeldinger, både underveis og i evalueringen.

De berørte ansatte har i sin vurdering noe ulik tilbakemelding avhengig av hvor de jobber. Ansatte på ASVO er ubetinget mest positiv, mens det er ansatte på læringssenteret og psykisk helse/rus som er minst fornøyd. De har også gitt nyttig tilleggstilbakemelding om bla. flere praksisplasser, bedre samarbeid med ordinært arbeidsliv, norskundervisning på praksisplassen mm

Brukerne som har gitt tilbakemelding er i hovedsak positive. Og det at de opplever å bli tatt godt imot på praksisplassen er god tilbakemelding. De har også opplevd tiltaksplassen nyttig og at det har vært positivt å være der. Minst fornøyd med informasjon og delvis oppfølging.

Vi ser at i underkant av 50 % har et positivt resultat arbeid/utdanning/arbeidsrettet tiltak – resten er fortsatt i tiltak og/eller er avsluttet eller flyttet. Hvilke resultat vi forventet ble ikke definert innledningsvis,

bare at det langsikige målet var tidligere over i arbeid/aktivitet/utdanning. Og dette målet har vært styrende fra dag en i prosjektet.

- ca 26% er over i arbeid/utdanning
- ca 21% har gått videre til «statlige tiltak»

Ser vi på sosialhjelpsbrukere og økonomi så har vi en økning av unge under 30 år som mottar økonomisk sosialhjelp. Antallet bosatte flyktninger inkl. familiegjenforente som mottar økonomisk sosialhjelp har ikke endret seg, men flere av mottakerne får sosialhjelp lengre. Det viser seg svært vanskelig å få noen av disse over i inntektsgivende arbeid.

Prosjektet er gjennomført med tilskudd fra Fylkesmannen kr 900 000 og ressurser for kjøp av eksterne tjenester innenfor ordinær budsjetttramme kr 600 000. Tilskuddet har dekket lønnsutgifter til tiltakskoordinator 50%, prosjektmedarbeider 50% og prosjektmedarbeider 20%, samt noe til kjøp av utstyr, reiseutgifter, telefon etc. Budsjettressurser til kjøp av eksterne tjenester er brukt til betaling av tjenestene fra ASVO – ca kr 450 000. Ved prosjektets slutt vil det være noe ubrukte midler fra tilskuddet fra fylkesmannen (ca 50 000) som vil bli søkt overført for bruk i 2017.

Prosjektets anbefalinger videre:

1. Samarbeidet med ASVO videreføres, men nå i en annen form bl.a. annen finansieringsordning. Så langt har det blitt betalt «dyrt» fordi betaling har vært pr bruker uavhengig av tilstedeværelse. For noen er det betalt 100% selv om personen kun har vært tilstede i 40%. Det vises til egen bestilling fra formannskapet om å diskutere hva ASVO kan bidra med inn i kommunens arbeid.
2. Samarbeidet mellom NAV og Læringscenteret videreutvikles og styrkes. Viktig at det er tidlig avklaring og at tiltak iverksettes for bosatte flyktninger/familiegjenforente for å forebygge at de blir fremtidige sosialhjelpsmottakere.
3. Økte ressurser fra læringscenteret (pedagogisk personale) ut på praksissteder for norskopplæring på praksisstedet. Det må bli en tydelig endring av dette som en del av prosjektet «flyktninger som ressurs»
4. NAV-kontorets arbeid og struktur vedr «aktivitetsplikten for unge sosialhjelpsmottakere under 30 år» må videreutvikles og forbedres.
5. Samarbeidet mellom NAV, driftsenhet for psykisk helse og rus, og barnevernstjenesten må struktureres på en bedre måte både gjennom samarbeidsavtaler og samarbeid om bruk av ressurser. Spesielt må prosjektstilling vedr kommunalt rusarbeid bli en reell samarbeidspart i det forebyggende arbeid mot unge sosialhjelpsmottakere (Miljøarbeider)
6. Sysselsettingsenheten som tiltaksleverandør er viktig og etablerte rutiner osv. videreføres.
7. Kommunale enheter inkl Landmo bør i enda større grad ta imot brukere som har behov for tiltaksplass. Den gode erfaringen fra Landmo med en egen stedlig koordinator kan også tenkes inn i andre kommunale enheter. Utfordringen er hvordan disse ressursene skal finansieres. (kommunal mentorordning?)
8. Å ha en tiltakskoordinator som har helhetsansvar for både statlige og kommunale tiltak vil være sterkt ønskelig. Både for å ha oversikt over de mange mulighetene som finnes og for å være den samordnende part. Det må foretas en avklaring av hvordan en slik stilling kan organiseres og finansieres.
9. Kartlegging og avklaring av brukere som skal ut i tiltak bør forbedres slik at
  - a. den enkelte bruker får riktig tiltak
  - b. arbeidsplassen får mulighet til å gi riktig opplæring
10. I evt. videre arbeidet må det vektlegges at det gjennomføres forventningsavklaring mellom enhetene som skal delta.

VEDLEGG**VEDLEGG 1****Hovedaktiviteter**

Nr.	Navn	Hensikt	Oppgaver	Hva er gjort/resultat
HA01	Planlegge	Sørge for at prosjektet er planlagt og kvalitetssikret	Planlegge prosjektet Sørge for arbeidsdeling Få på plass avtaler Konkretisere og få godkjent oppgavene i prosjektet. Tiltak for forankring i org	Gjennomført
HA02	Kick-off	Komme i gang med fase 1 i prosjektet	Styringsgruppa definerer deltakere i prosjektgruppa Fastsettes jevnlig møter i prosjektgruppa Prosjektgruppa utarbeider forslag til tilbud/tiltak og samarbeidsrutiner (generelle og/eller nyanserte)	Gjennomført, men se evaluering
HA03	Samarbeidsrutine med ASVO er beskrevet	Sikre godt samarbeid og effektive tjenester	Få på plass beskrivelse av tilbud/tiltak Utarbeide forslag til samarbeidsrutiner	Gjennomført
HA04	Samarbeidsrutine med læringscenteret er beskrevet	Sikre godt samarbeid og effektive tjenester	Få på plass beskrivelse av tilbud/tiltak Utarbeide forslag til samarbeidsrutiner	Med bakgrunn i sentrale føringer ble det utarbeidd samarbeidsavtale og ansvarsfordeling.
HA05	Samarbeidsrutine med Landmo er beskrevet	Sikre godt samarbeid og effektive tjenester	Få på plass beskrivelse av tilbud/tiltak Utarbeide forslag til samarbeidsrutiner	Gjennomført
HA06	Samarbeidsrutine med enhet for familie og helse er beskrevet. - Psykisk helse - Barnevern	Sikre godt samarbeid og effektive tjenester	Få på plass beskrivelse av tilbud/tiltak - Jobb og aktivitet Utarbeide forslag til samarbeidsrutiner	Det ble foretatt flere avklaringsrunder med psykisk helse – men fortsatt uklar rolleforståelse Det er gjort flere forsøk på å få til avtale uten at det har lyktes (barnevern)
HA07	Samarbeidsrutine med Teknisk og eiendom er	Sikre godt samarbeid og effektive	Få på plass beskrivelse av tilbud/tiltak	Etter noen «runder» ble det gjort nødvendige avklaringer

	beskrevet Syssetting	tjenester	Utarbeide forslag til samarbeidsrutiner	
HA08	Samarbeidsrutine med HR/HMS er beskrevet	Sikre godt samarbeid og effektive tjenester	Få på plass beskrivelse av tilbud/tiltak Utarbeide forslag til samarbeidsrutiner	Etter en del tid ble det avklart rutiner og disse ble kommunisert til alle enhetsledere (Ragnhild G)
HA09	Tiltakskoordinators rolle er beskrevet	Sørge for effektivt samarbeid med alle parter	Etablere et felles kontaktpunkt for alle samarbeidsparter	Gjennomført
	Beskrivelse av SamPro etableres	Felles verktøy for alle enheter i kommunen	Etablere felles rutiner for bruk	Bruk av SamPro har vært tema i hele perioden uten at den er blitt endelig avklart dvs. Tildelingskontorets rolle som kommunens koordinerende enhet
HA10	Rapport til styringsgruppa	Sikre at styringsgruppa har oversikt over prosjektet	Rapportere fremdrift, ressursbruk og kostnader. 15.05.16: Foreløpig rapport – Forberedende arbeid avsluttet 02.09.16: Underveisrapport 31.10.16: Forslag til evalueringsarbeid/metode	Gjennomført Gjennomført Resultatrapport utarbeidd ved årsskiftet.
HA11	Orientering til formannskapet	Holdes orientert	Formannskapet orienteres om prosjektet i løpet av sep/okt 16.	Gjennomført
HA12	Evalueringsarbeid	Evaluere prosesser i prosjektet og foreløpig resultat	01.10.16: Evalueringsarbeid starter og evalueringsmetoder avklares.	Evaluering ble ikke gjennomført fordi prosjektet ble forlenget ut 2017
HA13	Avslutte prosjektet.			Forlenget ut 2017

Da det ble besluttet å videreføre prosjektet også for 2017 kom det nye elementer inn og det ble beskrevet følgende nye hovedaktiviteter:

Nr.	Navn	Hensikt	Oppgaver	Frist/Gjennomføring
HA01	Ny aktivitetsplan for videreføring av prosjektet i 2017 utarbeides		<ul style="list-style-type: none"> - Gjennomgang med prosjektgruppa for innspill - Godkjenning gis av styringsgruppen - Styringsgruppemøte 	Januar Mars
HA02	<p>Nytt tiltak i 2017:</p> <p>Aktivitetsplikten – Endring i Lov om sosiale tjenester i NAV. Lovendringen gjelder ungdom under 30 år som har rett til økonomiske ytelser. Aktivitetsplikten er et krav som kan settes til aktivitet for å ha rett til å motta økonomiske ytelser.</p> <p>Informasjon ut til kommunens innbyggere</p>	<p>Øke deltakelse i arbeidslivet for ungdom under 30 år som av ulike årsaker ikke er under utdanning eller har andre gjeldende rettigheter</p>	<p>Det må utarbeides følgende skjemaer i forkant av iverksetting av aktivitetsplikten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fraværssreglement - Detaljerte fraværslister - Egenmelding - Permisjonssøknad - Fremmøteskjemaer <p>Alle tiltaksarrangører må orienteres og følges opp kontinuerlig ifbm. Endringer.</p> <p>Internt arbeid i NAV kontoret:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Felles forståelse for rutiner og saksbehandling ved vurdering av aktivitetsplikten og bruk av vilkår etter Lov om sosiale tjenester i NAV § 20a. - Etableres egne møter for ungdomsteamet - Implementeringsarbeid - Det føres lister på oppmøte ved NAV – kontoret ifht. aktivitetsplikten <p>Oppland arbeiderblad kontaktes og endringene og tilbudene beskrives internt på kommunens nettsider og facebookside.</p>	<p>Gjennomført</p> <p>Dette ble det jobbet mye med. Ungdomsteamet ble forsterket med SLT-kordinator</p> <p>Det ble aldri noe oppslag i OA, men på kommunens nettsider og FB</p>
HA03	Laveste terskel «Oppmøte ved NAV kontoret»	Et tiltak basert på andre kommuners positive erfaringer med tiltaket, som for eksempel. Drammen kommune.	<p>Det skisseres forslag for innhold i krav om oppmøte på NAV kontoret og hvem som skal ha ansvaret.</p> <p>Innkjøp av to nye PC'er.</p>	Iverksatt, men i noe mindre grad enn først forutsatt
HA04	<p>Dokka stasjon «en holdeplass i livet»</p> <p>Lavterskel tilbud for ungdom som av ulike grunner er «utenfor». Hensikten er raskere tilbakeføring i aktiviteter mm.</p>	<p><u>Miljøarbeider</u> er en stilling som kan få deltagere/brukere ut i aktiviteter, tiltak, jobb, praksis og utdanning. Begrunnelsen for behovet for en miljøarbeider baserer seg på de erfaringene som prosjektet som ble gjennomført i 2015-16 viste.</p> <p>Miljøarbeideren blir en del av ungdomsteamet som har en tett og aktiv rolle i forhold til personer under 30 år</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Etter vurdering av fjorårets drift av «stasjonen», har vi kommet frem til at vi i år velger å søke om midler til en miljøarbeider i 50% stilling. - Utlyser stillingen internt - Tiltredelse i stillingen 	<p>Det ble søkt Fylkesmannen om tilskudd til denne stillingen, men fikk avslag. Istede ble det enighet om at denne type funksjon skal være en del av Kommunens rusarbeid som Fylkesmannen har gitt tilskudd til.</p> <p>Utlysning av stillingen ble etter en tid gjort (vår 17) men pga interne omplasseringsbehov ble det ikke ansatt noen. Etter hvert er det nå klart og en person har begynt i stillingen fra 1/11-17. En</p>

		som trenger bistand fra NAV Nordre Land.		har derfor ikke gjennomført denne viktige delen av prosjektet
HA05	Samarbeid med avd. for psykiatri og rus		Avdelingen søker selv om prosjektmidler. Rusteam: Funksjon og roller internt og eksternt beskrives.	Se over – prosjektmidler innvilget av fylkesmannen – men tilskuddet har ikke blitt brukt i 2017 Reorganisering og ny funksjonsbeskrivelse gjennomført
HA06	Sysselsetting		Det må arbeides med følgende: - Tydeligere bestillinger - Bedre kommunikasjon - Tettere oppfølging fra NAV og læringscenteret av deltakerne i tiltak slik at avklaring gjøres raskere jf. Rutiner. - Ukentlige inntaksmøter	Gjennomført av ALLE
HA07	Landmo		- Tettere oppfølging fra NAV og læringscenteret av deltakere i tiltak jf. Rutiner - Videre samhandling må avklares med læringscenteret - Bruk av ipader og undervisningsformer må utprøves og vurderes - Utarbeide beskrivelse av prosjektmedarbeider ved Landmo sine arbeidsoppgaver - Etablere samarbeid med karrieresenteret	Iløpet av 2017 har det vært jobbet kontinuerlig med dette. Prosjektmedarbeider på Landmo har blitt gjennomført, men bruk av IPAD og utprøving av undervisning i arbeidssituasjonen ble aldri ordentlig gjennomført Det ble ikke inngått egen avtale med karrieresenteret – utover det Flyktningetjenesten allerede hadde
HA08	ASVO		Det må arbeides med følgende: - Ny og mer spesifisert avtale må utarbeides og endringer gjøres i samarbeidsrutiner må gjøres	Endringer av avtale og samarbeidsrutiner har blitt gjennomført og det er opprettet tett dialog mellom de ulike partene. Men også her ble undervisningsdelen i liten grad gjennomført
HA09	Læringscenteret		- Avklaring av roller og funksjoner i ulike delprosjektene - Samhandlingen må tydeliggjøres. I dette arbeidet må handlingsplanen revideres - Utarbeide sjekklister og rutiner for samhandling - Beskrivelse av møteagenda ved faste samarbeidsmøter beskrives - Rutiner og endringer må implementeres. Dette er et lederansvar.	Samhandlingsrutiner og ansvarsdeling gjennomført Nye oversikter og avklaringer av om personen som er bosatt skal ha utdanning eller arbeid som mål. Samhandling mellom programveileder og NAV-veileder om brukere som har arbeid som mål Bedre samarbeid om

				<p>individuell plan for bruker.</p> <p>Gjentatte forsøk på å få til felles ansattmøte for rolleavklaring, uten at dette lykkes før i sept-17</p>
HA10	Privat næringsliv og øvrige samarbeidspartnere		<ul style="list-style-type: none"> - Tar kontakt med og ser på muligheter for lignende avtaler mellom kommune og privat næringsliv som på ISIFLO Raufoss. - Det bør sees nærmere på hvordan ordinært næringsliv skal kobles inn mot gruppebasert arbeidsrettet opplæring bl.a. for flyktninger. Det bør jobbes med en avklaring av hvilke yrker er det behov for i vårt område. 	Etter en del avklaringer ble det enighet om at dette punktet skal ivaretas av prosjektet «(flyktninger som ressurs)»
HA11	Resultatforståelse	Definere og måle resultater for prosjektperioden.	<p>Det skal utarbeides resultatmål for de ulike tiltakene</p> <p>-Tas opp til drøfting i prosjektgruppe og internt på NAV kontoret</p> <ul style="list-style-type: none"> - Det må avklares hva som er gode resultater? Hvordan måle dette ved de ulike delprosjektene? - Skjemaer utarbeides og fylles ut løpende 	<p>Har blitt jobbet med «stykkevis og delt»</p> <p>Etter hvert er det blitt en god struktur på registrering av brukerne</p>
HA12	Evalueringsarbeid	<p>Evaluere prosesser i prosjektet</p> <p>Hvor mange ikke lenger mottaker av sosialhjelp?</p>	<p>Evalueringsarbeid starter og evalueringsmetoder avklares.</p> <p>Evalueringsrapport ferdigstilt.</p> <p>Evalueringsrapport fremlegges for styringsgruppa</p>	Gjennomføres
HA13	Avslutte prosjektet.			

Vedlegg 2 – evaluerings skjema

2017 10 12

2017 10 09

2017 10 12

Evaluering av Trappa | Evaluering Trappa del | Evaluering av Trappa .

Vedlegg 3 – Evaluering tiltaks koordinator

Evaluering
tiltaks koordinatorrolle